

Таблиця відповідності ПРН та компетентностей ОП вимогам НРК

Знання (7 рівень)	Загальні та фахові компетентності Програмні результати навчання «ОП Середня освіта (Історія)»
Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	ЗК1. Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу. Здатність робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації. Готовність до неперервного навчання, опанування нових знань та стратегій/способів мислення. ЗК5. Аналіз та інтерпретація наукових текстів: здатність виокремити та відтворити смислову структуру тексту, оцінити послідовність та валідність аргументації, виділити продуктивні ідеї. Порівняння змісту різних текстів, пошук та узагальнення інформації з досліджуваної проблеми. ФК 1. Знання основних історичних процесів і подій, розуміння їх причин, сутності, змісту та наслідків. ФК 3. Критичне усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами у минулому та сьогоденні. ФК 4. Критичне усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та у різних дискурсах. ФК 12. Здатність до впровадження та використання результатів наукового дослідження на засадах академічної доброчесності. ФК 13. Знання і розуміння ретроспективи формування та сучасної діяльності правових і державних інститутів. ФК 14. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини. ФК 15. Знання і розуміння змісту та особливостей застосування норм земельного, господарського, екологічного, фінансового, податкового, сімейного, спадкового права України. ФК 18. Здатність застосовувати положення вітчизняних і міжнародних нормативно-правових актів у організації краєзнавчо-туристичної роботи. ФК 19. Знання туристичних ресурсів України здатність їх використовувати у майбутній професійній діяльності. ФК 20. Знання особливостей туристичного країнознавства. Здатність застосовувати вітчизняний і міжнародний досвід організації туристичної

	діяльності. ПРН 1. Знання та розуміння структури вищої освіти в Україні, правових засад і менеджменту освіти. ПРН 2. Знання основних положень теорії навчання, методики викладання історії та правознавства/українознавства. ПРН 3. Знання основних напрямів діяльності, основних компонентів педагогічної культури викладача закладу вищої освіти. ПРН 4. Знання змісту, планування та організації освітнього процесу у вищій школі. ПРН 5. Знання теоретичних і практичних основ інноваційних освітніх технологій, їх сутності та класифікацій, дидактичних принципів інноваційної освіти, основних положень та вимог до використання сучасних інноваційних технологій навчання. ПРН 6. Знання основних тенденцій історичних і державотворчих процесів в Україні та світі; розвитку української національної ідеї, основних досягнень української державності та культури. ПРН 7. Знання історичних фактів і чинників, що вплинули на історичний розвиток українських земель. ПРН 8. Знання періодизації історіографії всесвітньої історії. ПРН 9. Знання наукових напрямів, наукових шкіл та наукових течій сучасної української історіографії. ПРН 10. Знання та розуміння теорії, методики і методології наукових досліджень у сфері історичних і педагогічних наук на засадах академічної доброчесності. ПРН 11, ПРН 13. Знання змісту дисциплін спеціалізації.
Уміння/Навички (7 рівень)	
Спеціалізовані уміння/навички розв’язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур;	ЗК 2. Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично-спрямовані ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми. Здатність виділяти протиріччя і невіршені раніше задачі, проблеми або їх частини. Здатність застосовувати знання на практиці, проводити інноваційну діяльність. ЗК 6. Здатність написання доповідей, статей, реферування, створення систематизованих оглядів спеціальної літератури. Дотримання стандартів академічного оформлення текстів. Здатність використовувати усно/письмово державну мову в усіх сферах суспільного життя. Компетентність у використанні іноземної мови. Здатність розуміти

іншомовні професійні тексти, використовувати іноземну мову для апробації наукових результатів в усній і письмовій формах.

ФК 5. Здатність здійснювати наукові дослідження на засадах академічної доброчесності. Знання, вміння і навички опрацювання наукових та інформаційних джерел з історії та педагогіки. Вміння використання довідково-пошукового інструментарію:

бібліографічних довідників, путівників до архівних фондів, архівних описів та посилань на електронні ресурси, комп'ютерних технологій для пошуку інформації з історії та педагогіки. Здатність опрацювати належним чином різноманітні джерела інформації (бібліографії, документи, наукові праці, археологічні артефакти тощо) для реалізації науково-дослідних проєктів.

ПРН 10. Знання та розуміння теорії, методики і методології наукових досліджень у сфері історичних і педагогічних наук на засадах академічної доброчесності.

ПРН 15. Вміння використовувати знання щодо законодавчого та нормативно-правового забезпечення освіти, специфіки професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.

ПРН 16. Вміння використовувати різноманітні форми і методи навчання та виховання учнів і студентів у закладах освіти.

ПРН 17. Вміння формувати у здобувачів освіти навички самостійної роботи.

ПРН 18. Вміння організувати, проводити, оцінювати навчальну та виробничу практику студентів.

ПРН 19. Вміння складати та вести відповідну облікову та навчально-методичну документацію викладача закладу вищої освіти.

ПРН 20. Вміння використовувати інноваційні технології навчання. Вміння організувати та проводити навчальні дискусії, дебати, круглі столи, студентські та учнівські конференції, брифінги, а також вміння організувати роботу здобувачів освіти в малих групах.

ПРН 21. Вміння аналізувати явища культури та культурну спадщину України та світу на різних етапах їхнього історичного розвитку.

ПРН 22. Вміння аналізувати та давати оцінку подіям, явищам і процесам регіональної історії (історії Чернігово-Сіверщини).

	ПРН 23. Вміння аналізувати сучасні глобальні проблеми людства. ПРН 24. Вміння пояснювати сучасну геополітичну карту світу та оцінювати стан міжнародних відносин. ПРН 25. Вміння аналізувати історичний процес у світі загалом та в Україні зокрема. ПРН 26. Вміння визначати та аналізувати актуальні проблеми історичної науки. ПРН 27. Вміння розуміти та інтерпретувати основні події національної історії в контексті загальноєвропейського історичного процесу. ПРН 28. Вміння давати оцінку проблемам сучасної української та світової історіографії. ПРН 31. Вміння визначати актуальні напрями історичних та педагогічних досліджень, виконувати оригінальні наукові дослідження. ПРН 32. Вміння використання правил цитування та посилання на використані джерела й літературу на засадах академічної доброчесності, правил оформлення бібліографічного опису. ПРН 33. Вміння організувати науково-дослідну діяльність, готувати наукові статті та доповіді з історичних і педагогічних наук на засадах академічної доброчесності, аналізувати інформаційні джерела. ПРН 35. Вміння застосовувати на практиці знання і розуміння сутності та змісту правових інститутів і норм фундаментальних галузей права. ПРН 36. Вміння надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях. ПРН 37. Вміння організовувати освітню діяльність здобувачів освіти з українознавства. ПРН 38. Вміння організовувати краєзнавчо-туристичну роботу.
здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах;	ЗК 2. Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично-спрямовані ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми. Здатність виділяти протиріччя і невіршені раніше задачі, проблеми або їх частини. Здатність застосовувати знання на практиці, проводити інноваційну діяльність. ФК 2. Здатність оперувати поняттями, концепціями, теоріями педагогіки та історії. ФК 5. Здатність здійснювати наукові дослідження на засадах академічної доброчесності. Знання, вміння і навички опрацювання наукових та інформаційних джерел з історії та педагогіки. Вміння використання

	довідково-пошукового інструментарію: бібліографічних довідників, путівників до архівних фондів, архівних описів та посилань на електронні ресурси, комп'ютерних технологій для пошуку інформації з історії та педагогіки. Здатність опрацьовувати належним чином різноманітні джерела інформації (бібліографії, документи, наукові праці, археологічні артефакти тощо) для реалізації науково-дослідних проєктів. ФК 6. Здатність комплексно використовувати професійні знання та практичні навички у процесі педагогічної, науково-дослідної та іншої фахової діяльності. ФК 7. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні та соціальні події та явища. ФК 11. Здатність до міждисциплінарної взаємодії і вміння співпрацювати з іншими фахівцями у процесі професійної діяльності. Здатність застосовувати командний підхід до вирішення професійних задач. ПРН 29. Вміння оперувати термінами, які вживаються в педагогіці, в освіті, історії, історіографії тощо. ПРН 30. Вміння та навички відслідковувати та розуміти сучасні наукові досягнення в галузі історії, археології, історіографії, педагогіки, методики викладання історії, правознавства, та знаходити нові джерела інформації, працювати з різними типами й видами джерел, розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію.
здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	ЗК 3. Здатність відрізнити суб'єктивні, спонтанні складові суджень від об'єктивних і аргументованих, вміння надавати перевагу останнім. Критичність та самокритичність мислення. Схильність до самоперевірки отриманих результатів, якісного виконання професійних завдань. Здатність раціонально організувати власну діяльність та ефективно використовувати час. ЗК 4. Увага і толерантність до іншої/інакшої думки, здатність аналізувати її зміст та структуру в процесі спілкування та адекватно на неї реагувати. Здатність брати участь у інтелектуальних дискусіях, використовувати толерантні форми звернення до опонента, концентруватися на значущих складових судження, не переходячи на особистості. Навички

	публічного мовлення, здатність ясно та виразно висловлюватися в процесі комунікації. Відкритість, здатність сприймати та враховувати зауваження, оптимізувати власну позицію в процесі обговорення. Здатність працювати у команді. Налаштованість на діалог, залучення до власних міркувань висловлених слухних ідей. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ФК 7. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні та соціальні події та явища. ФК 9. Компетентність у інноваційних методах навчання і методиках викладання фахових дисциплін. Здатність запроваджувати інноваційні технології в освітній процес. ФК 10. Здатність дотримуватися принципів науковості, гуманізму, антропоцентризму при трансляції знань з історії у площину освітнього процесу закладів освіти. ФК 11. Здатність до міждисциплінарної взаємодії і вміння співпрацювати з іншими фахівцями у процесі професійної діяльності. Здатність застосовувати командний підхід до вирішення професійних задач.
Комунікація (7 рівень)	
Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	ЗК 7. Здатність до педагогічної діяльності. Компетентності, що стосуються організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку учнів і професійної підготовки студентів. ФК 8. Знання та володіння на фаховому рівні методами викладання історії, суміжних дисциплін і правознавства/українознавства у закладах загальної середньої, професійної та вищої освіти. ФК 9. Компетентність у інноваційних методах навчання і методиках викладання фахових дисциплін. Здатність запроваджувати інноваційні технології в освітній процес. ФК 10. Здатність дотримуватися принципів науковості, гуманізму, антропоцентризму при трансляції знань з історії у площину освітнього процесу закладів освіти. ФК 16. Здатність здійснювати освітню діяльність з правознавства, застосовувати сучасні методи та технології навчання правознавчих дисциплін у закладах освіти.

	ФК 17. Здатність здійснювати освітню діяльність з українознавства, застосовувати сучасні методи та технології навчання українознавчих дисциплін у закладах освіти. ПРН 12. Знання сучасних підходів до викладання правознавства у закладах освіти, а також до організації консультацій з різних галузей права. ПРН 14. Знання сучасних підходів до викладання українознавства у закладах освіти, а також до організації краєзнавчо-туристичної роботи. ПРН 16. Вміння використовувати різноманітні форми і методи навчання та виховання учнів і студентів у закладах освіти. ПРН 17. Вміння формувати у здобувачів освіти навички самостійної роботи. ПРН 18. Вміння організовувати, проводити, оцінювати навчальну та виробничу практику студентів. ПРН 19. Вміння складати та вести відповідну облікову та навчально-методичну документацію викладача закладу вищої освіти. ПРН 20. Вміння використовувати інноваційні технології навчання. Вміння організовувати та проводити навчальні дискусії, дебати, круглі столи, студентські та учнівські конференції, брифінги, а також вміння організовувати роботу здобувачів освіти в малих групах.
Відповідальність і автономія (7 рівень)	
Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів;	ЗК 3. Здатність відрізнити суб'єктивні, спонтанні складові суджень від об'єктивних і аргументованих, вміти надавати перевагу останнім. Критичність та самокритичність мислення. Схильність до самоперевірки отриманих результатів, якісного виконання професійних завдань. Здатність раціонально організувати власну діяльність та ефективно використовувати час. ФК 10. Здатність дотримуватися принципів науковості, гуманізму, антропоцентризму при трансляції знань з історії у площину освітнього процесу закладів освіти. ФК 11. Здатність до міждисциплінарної взаємодії і вміння співпрацювати з іншими фахівцями у процесі професійної діяльності. Здатність застосовувати командний підхід до вирішення професійних задач ФК 12. Здатність до впровадження та використання

	результатів наукового дослідження на засадах академічної доброчесності. ПРН 20. Вміння використовувати інноваційні технології навчання. Вміння організовувати та проводити навчальні дискусії, дебати, круглі столи, студентські та учнівські конференції, брифінги, а також вміння організовувати роботу здобувачів освіти в малих групах.
відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів;	ЗК 3. Здатність відрізнити суб'єктивні, спонтанні складові суджень від об'єктивних і аргументованих, вміти надавати перевагу останнім. Критичність та самокритичність мислення. Схильність до самоперевірки отриманих результатів, якісного виконання професійних завдань. Здатність раціонально організовувати власну діяльність та ефективно використовувати час. ФК 10. Здатність дотримуватися принципів науковості, гуманізму, антропоцентризму при трансляції знань з історії у площину освітнього процесу закладів освіти. ФК 12. Здатність до впровадження та використання результатів наукового дослідження на засадах академічної доброчесності. ПРН 20. Вміння використовувати інноваційні технології навчання. Вміння організовувати та проводити навчальні дискусії, дебати, круглі столи, студентські та учнівські конференції, брифінги, а також вміння організовувати роботу здобувачів освіти в малих групах.
здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії	ЗК 1. Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу. Здатність робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації. Готовність до неперервного навчання, опанування нових знань та стратегій/способів мислення. ЗК 3. Здатність відрізнити суб'єктивні, спонтанні складові суджень від об'єктивних і аргументованих, вміти надавати перевагу останнім. Критичність та самокритичність мислення. Схильність до самоперевірки отриманих результатів, якісного виконання професійних завдань. Здатність раціонально організовувати власну діяльність та ефективно використовувати час. ПРН 34. Вміння та навички організовувати творчу, самостійну діяльність, використовувати сучасні

	інформаційні та комунікаційні технології, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Вміння та навички створення проєктів та їх публічного захисту.